

T&k-rahoituksen toteuttamisvaihtoehtojen alustavia vaikutusarvioita / Parlamentaarinen TKI-työryhmä

TIN 17.11.2021

Laatinut: VM/BO 29.10.2021

Alustavia vaikutusarvioita siitä, jos julkista t&k-rahoitusta lisättäisiin uralla, joka johtaa 4 prosentin osuuteen suhteessa BKT:seen v. 2030 tarkoittaen n. 200 milj. euron kumuloituvaa lisäystä vuosittain. Esitetty sitoutumisasteen mukaisessa järjestyksessä.

*	T&k-rahoituksen pitkäjänteisyys	Vaikutus t&k-toimintaan	Budjettialijäämä/Julkisen talouden alijäämä**	Julkisen talouden velkaantuminen**	Eduskunnan budjettilta
Normaali budjettiprosessi ja –välineistö, ml. veroperusteet	Pitkäjänteisyyttä ei turvattu.	<p>Voidaan rahoittaa kaikkia T&K-toimijoita.</p> <p>Yritysten sitouttamisen keinot nousujohteiseen T&K-rahoitukseen vähäiset.</p>	Alijäämä kasvaisi vuosittain menolisäystä ja tulojen vähenemistä (verotuki) vastaavasti tasaisesti.	Julkisen talouden velka lisääntyisi menolisäystä ja tulojen vähenemistä (verotuki) vastaavasti tasaisesti.	Eduskunta päättäisi määrärahoista ja veroperusteista budjetin yhteydessä vuosittain.
Monivuotinen lakisääteinen suunnitelma	Pitkäjänteisyyden turva lakimuutoksen takana	<p>Voidaan rahoittaa kaikkia T&K-toimijoita ja niin haluttaessa määrittellä, miten nousujohteinen rahoitus kohdennetaan.</p> <p>Yritysten sitouttamisen keinot nousujohteiseen T&K-rahoitukseen vähäiset, julkisen rahoituksen pitkäjänteisyys voi auttaa yritysten panostusten suunnittelussa.</p>	Ks. yllä	Ks. yllä	Ks. yllä

T&k-toimintaa koskeva rahoituslaki	Pitkäjänteisyyden turva lakimuutoksen takana	<p>Voidaan rahoittaa kaikkia T&K-toimijoita ja niin haluttaessa määritellä, miten nousujohtainen rahoitus kohdennetaan.</p> <p>Yritysten sitouttamisen keinot nousujohtaiseen T&K-rahoitukseen vähäiset, julkisen rahoituksen pitkäjänteisyys voi auttaa yritysten panostusten suunnittelussa.</p>	Ks. yllä	Ks. yllä	<p>Eduskunta hyväksyisi lakisääteisen menon lisäyksen budjettiin vuosittain.</p> <p>Määrärahaa olisi mahdollista muuttaa lakia muuttamalla.</p>
Nykyistä pidempiaikainen siirtomääräraha	Budjetointi tehtäisiin nykyistä pidemmäksi aikaa, mutta t&k-rahointusta olisi mahdollista vähentää jatkovuosina siirtomäärärahan ns. siirtyviä eriä leikkamalla.	<p>Ei paranna yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen mahdollisuuksia käyttää valtionrahointusta tutkimukseen ja TKI-toimintaan, sillä rahoitus kohdennetaan joka tapauksessa vuosittain.</p> <p>Saattaa jopa hankaloida Suomen Akatemian ja Business Finlandin valtuus-määräraha-pohjaista toimintaa, jossa</p>	<p>Budjetti olisi voimakkaammin alijäämäinen niinä vuosina, kun usean vuoden siirtomääräraha budjetoitaisiin, sillä määräraha olisi katettava velanotolla jo budjetoitaessa.</p> <p>Julkisen talouden alijäämä kansantalouden tilinpidon mukaan sen sijaan kasvaisi yllä olevien vaihtoehtojen ta-</p>	<p>Julkisen talouden velka lisääntyisi yllä olevien vaihtoehtojen tapaan ta-saisesti.</p> <p>Budjetissa olisi siirtomäärärahan 1. vuonna varauduttava mittavampaan lainanottoon.</p>	Eduskunta päättäisi määrärahoista budjetin yhteydessä.

		jo valmiiksi 5- ja 7-vuotiset määrärahat.	paan tasaisesti sitä mukaa, kuin menoja syntyi.		
Talousarvion ulkopuolinen rahasto	Rahaston varat olisi siirretty rahastosta säädettyään lain mukaiseen käyttöön. T&k-panostukset voisivat tulevaisuudessa laskea rahastoinnista huolimatta, jos budjettiin jäävää pohjarahoitusta päätettäisiin leikata.	Huolehdittava, että lisärahoitus on koko tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän käytössä (mahdollista päättämällä budjetissa kohdennuksista).	Julkisen talouden alijäämä kansantalouden tilinpidon mukaan kasvaisi vuosittain tasaisesti sitä mukaa kuin rahaston varoja käytettäisiin. Budjettialijäämä sen sijaan kasvaisi rahaston pääomitusvuosina voimakkaasti, kun budjetista tehtäisiin siirtoja rahastoon.	Julkisen talouden velka lisääntyisi voimakkaasti pääomitusvuosina.	Rahastoon siirretty pääoma olisi siirretty eduskunnan budjettivallan ulkopuolelle. Toisaalta jos vuosittainen lisärahoitus ohjattaisiin valtion talousarvion kautta siirtona rahastosta talousarvioon ja sitten budjetin momenteille, päättäisi eduskunta budjetin yhteydessä siirron suuruudesta ja käyttötarkoituksesta.

*Monivuotinen budjetointi ei ole tässä esityksessä mukana, sillä sen sisältö on epäselvä, koska menetelmä ei ole ollut käytössä. Todennäköiset vaikutukset julkiseen talouteen ja eduskunnan budjettivaltaan samanlaiset kuin normaalissa budjettiprosessissa.

**Arviot vaikutuksista kansantalouden tilinpidon mukaan ovat VM:n arvioita, ja lopullinen vaikutus voi olla eri riippuen Tilastokeskuksen kirjausmenetelmästä.